

**Vakdidactiek cultuurwetenschappen (H002177)**

**Cursusomvang** (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

**Studiepunten 6.0**

**Studietijd 180 u**

**Aanbodsessies in academiejaar 2024-2025**

A (Jaar)

Nederlands

Gent

**Lesgevers in academiejaar 2024-2025**

Aerts, Koen

LW03

Verantwoordelijk lesgever

Rombaut, Eef

LW03

Medewerker

**Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025**

**stptn**

**aanbodsessie**

Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)

6

A

Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)

6

A

Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting archeologie)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting geschiedenis)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting kunstwetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting moraalwetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting wijsbegeerte)

6

A

Vorbereidingsprogramma tot Educatieve Master of Science

6

A

Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)

6

A

Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)

6

A

Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting archeologie)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting geschiedenis)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting kunstwetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting moraalwetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting wijsbegeerte)

6

A

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject)

6

A

Keuzepakket Onderwijs - Cultuurwetenschappen

6

A

**Onderwijstalen**

Nederlands

**Trefwoorden**

cultuurwetenschappen, multiperspectivisme, eindtermen, leerplannen, didactisch ontwerpen, pre-service training, groepswork, interdisciplinariteit, digitale geletterdheid

**Situering**

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op [www.ugent.be/educatievemaster](http://www.ugent.be/educatievemaster).

## Inhoud

Het vak is gericht op een geïntegreerde aanpak van de volgende inhouden:

- Voor het theoretische gedeelte:
  - Een visie op de eigenheid van cultuurwetenschappen in het curriculum van het secundair onderwijs vanuit hun multiperspectivistisch karakter
  - Situering van het vak Cultuurwetenschappen in het curriculum van de richting Humane Wetenschappen (secundair onderwijs).
  - Aandacht voor de specifieke minimumdoelen voor Humane Wetenschappen met in het bijzonder de onderzoekscompetenties
  - Aandacht voor eindtermen vanuit verschillende sleutelcompetenties zoals Digitale competentie en Mediawijsheid, Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven, Competenties met betrekking tot Historisch Bewustzijn, Cultureel bewustzijn & Culturele expressie,...
  - Specifieke werkvormen voor het vak Cultuurwetenschappen, met aandacht voor de diversiteit in de leerlingenpopulatie, de verschuiving van leraargericht naar leerlinggericht onderwijs
- Voor het gedeelte opdrachten:
  - De vaardigheid om (specifieke) minimumdoelen lesdoelen om te zetten naar een doordacht lesontwerp
  - Het geven van een eigen ontworpen les (microteaching) voor peers.
    - Op een methodisch verantwoorde manier omgaan met vraagstukken uit de onderwijspraktijk: omzetten in onderzoeksvragen, analyseren, plan van aanpak maken, onderzoek uitvoeren, conclusies trekken, resultaten vertalen naar verbeteringen in het eigen professionele handelen en denken, verslaggeven, presenteren en reflecteren.
  - Elk jaar komen er drie specifieke thema's aan bod. Aan elk thema wordt één individuele opdracht en één groepsopdracht verbonden. Voorbeelden van thema's zijn:
    - Forumdag: interdisciplinaire studiedag Humane Wetenschappen
    - Cultureel bewustzijn en Culturele expressie
    - Digitale geletterdheid en mediawijsheid.

## Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht voldoende domeinspecifieke kennis verworven te hebben vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactiek zijn gereguleerd. Meer informatie hierover kan geraadpleegd worden op [www.ugent.be/educatievemaster](http://www.ugent.be/educatievemaster).

## Eindcompetenties

- 1 Begrijpen en analyseren van (specifieke) minimumdoelen en leerplannen gelinkt aan het domein Cultuurwetenschappen aan de hand van aangerekte referentiekaders.
- 2 Bij het ontwerpen en geven van een didactisch (les)ontwerp (specifieke) minimumdoelen en leerplandoelstellingen selecteren, ordenen en vertalen naar gepaste lesdoelen, leerinhouden, werkvormen, groeperingsvormen en (digitale) krachtige leeromgevingen afgestemd op de beginsituatie van de leerling.
- 3 Domeinspecifieke en vakdidactische kennis, vaardigheden en attitudes analyseren en aanwenden bij het ontwerpen van leerprocessen
- 4 Leerplandoelstellingen/minimumdoelen vertalen naar een uitgewerkte lessenreeks, rekening houdend met een competentie-ontwikkelen en ervaringsgericht referentiekader.
- 5 De multiperspectivistische eigenheid van cultuurwetenschappen integreren in didactisch (les)ontwerp
- 6 Vakdidactisch constructief samenwerken in een multidisciplinair

team. Constructief samenwerken met externe partners met het oog op de verrijking van het onderwijs- en vormingsaanbod.

7 Digitale methodes, hulpmiddelen en strategieën toepassen in didactisch (les) ontwerp

8 Kritisch reflecteren over (actuele) maatschappelijke, culturele en onderwijskundige thema's en deze divers-sensitief hanteren in een pedagogische context en bij het didactisch (les)ontwerp.

#### **Creditcontractvoorwaarde**

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

#### **Examencontractvoorwaarde**

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

#### **Didactische werkvormen**

Groepswork, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

#### **Toelichtingen bij de didactische werkvormen**

LIO richtlijnen zijn terug te vinden in de LIO-handleiding.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

#### **Studiemateriaal**

Type: Andere

Naam: Studiemateriaal beschikbaar op UFORA (readers, PowerPoints,...) en leerplannen beschikbaar op de websites van de verschillende onderwijskoepels.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

#### **Referenties**

- ROMBAUT, E., MOLEIN, I., VAN SEVEREN, T., De herziene taxonomie van Bloom in de klas, Kalmthout, Pelckmans Pro, 2020, 320 p.
- Leerplan Humane Wetenschappen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen ([www.katholiekonderwijs.vlaanderen](http://www.katholiekonderwijs.vlaanderen))
- [Leerplan Humane Wetenschappen Provinciaal Onderwijs Vlaanderen \(www.provinciaalonderwijs.vlaanderen\)](http://www.provinciaalonderwijs.vlaanderen)
- [Leerplan Humane Wetenschappen van Steden en Gemeenten \(www.ovsg.be\)](http://www.ovsg.be)
- [Leerplan Humane Wetenschappen van het Gemeenschapsonderwijs \(www.g-o.be\)](http://www.g-o.be)

#### **Vakinhoudelijke studiebegeleiding**

Interactieve ondersteuning via e-mail. Begeleiding tijdens de werkcolleges en op afspraak.

#### **Evaluatiemomenten**

niet-periodegebonden evaluatie

#### **Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode**

#### **Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode**

#### **Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie**

Participatie, Werkstuk

#### **Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie**

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

#### **Toelichtingen bij de evaluatievormen**

Toelichting niet-periodegebonden evaluatie:

- Vorm: permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes (peer evaluatie).
- Frequentie: aanwezigheid in de werkcolleges verplicht. Bij afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijke lesgever in een vervangopdracht voorzien.
- Omschrijving tweede examenkans: een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet

- gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht
- Feedback: tijdens werkcolleges en na afspraak.

#### **Eindscoreberekening**

100 % niet-periodegebonden evaluatie:

- Opdracht met een externe partner uit het brede culturele veld (1/3)
- Opdracht + participatie Forumdag (1/3)
- Opdracht Digitale competentie (1/3)

Wanneer men niet deelneemt aan één of meer onderdelen van de evaluatie kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel.

Wanneer men één of meer individuele opdrachten niet indient of geen medewerking verleent aan de groepsopdrachten kan men niet meer slagen voor dit opleidingsonderdeel.

#### **Faciliteiten voor werkstudenten**

Te bepalen in overleg met verantwoordelijk lesgever.

LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.